

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЗВО «ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ ІВАНА
ЗОЛОТОУСТОГО»**

Факультет гуманітарних наук

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Риторика і гомілетика

Освітньо-професійна програма Богослов'я

Спеціальність 041 Богослов'я

Галузь знань 04 Богослов'я

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Затверджено на засіданні кафедри
богослов'я,
Протокол № 2 від 13 вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Програмні компетентності
5. Програмні результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>Риторика і гомілетика</i>
Викладач (-і)	Левицький Олександр Олександрович – доктор наук з богослов'я, доцент, професор кафедри богослов'я
Контактний телефон викладача	+38-067-399-44-12
Е-mail викладача	olevytsky@ifaiz.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки 2.1. Блок нормативних дисциплін
Обсяг дисципліни/ кредити ЄКТС	Лекції, практичні заняття, індивідуальна робота студента, самостійна робота студента 2 курс (2022) – 120 год. / 4 кредити ЄКТС, 2 курс (2021) – 120 год. / 4 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://ifaiz.edu.ua/novyny/967-sylabusy-kb-bak.html
Консультації	Відповідно до графіку індивідуальних занять і консультацій на кафедрі богослов'я
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «<i>Риторика і гомілетика</i>» (код дисципліни за ОПП 2022 р. – ППО-30), яка читається на 3-му курсі в 5-му семестрі, є одним із базових освітніх компонентів, обов'язковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки студентів спеціальності 041 «Богослов'я» 2022 року прийому.</p> <p>Для студентів спеціальності 041 «Богослов'я» 2021 року прийому дисципліна «<i>Риторика і гомілетика</i>», яка читається на 3-му курсі в 5-му семестрі, належала до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки (код дисципліни за ОПП 2021 р. – ЗПО-6). Так само для студентів спеціальності 041 «Богослов'я» 2019 – 2020 років прийому дисципліна «<i>Риторика і гомілетика</i>», яка читається на 3-му курсі в 5-му семестрі, належала до вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки (код дисципліни за робочими навчальними планами ОПП 2019 – 2020 років прийому – ВЗП-13.1).</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою дисципліни «Риторика і гомілетика»</i> є формування у студентів знань про теоретичні основи риторики та гомілетики, застосування на практиці набутих ораторських та проповідницьких умінь і навичок.</p> <p><i>Завдання дисципліни «Риторика і гомілетика»</i> визначаються її специфічним значенням у процесі підготовки фахівців-богословів. Акцентується на здобутті студентами знань і вмінь, необхідних у майбутній практичній діяльності за фахом.</p> <p>Студенти повинні здобути знання щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – змісту основних понять, законів та видів риторики і гомілетики, їх статусу та зв'язків з іншими науками; – історичних витоків красномовства (риторичні традиції Стародавнього світу, Середньовіччя, Нового часу), особливостей розвитку риторики в Україні та сучасного статусу ораторського мистецтва у світі; - основних етапів історичного розвитку теорії проповідництва в Католицькій та Православній Церкві; – основних видів ораторського мистецтва; - структури проповіді та її видів на основі форми, змісту проповіді – художніх та літературних прийомів, засобів емоційно-образної та логічної виразності у мові оратора; – найвидатніших представників ораторського мистецтва (риторики) та 	

проповідництва (гомілетики).

Студенти повинні отримати **уміння і навички**:

- використовувати різні види та жанри ораторських виступів;
- планувати виступ та готувати матеріал до нього;
- користуватися методикою підготовки та виголошення промови та/або проповіді;
- володіти основами техніки мовлення та виразного читання;
- вміло застосовувати вербальні і невербальні засоби спілкування;
- фахово вести розгорнутий монолог/діалог з богословських проблем;
- розвивати особистий ораторський стиль;
- ефективно аналізувати і налагоджувати контакт з аудиторією;
- проповідувати за різними Богослужіннями (вечірня молитва в академічному храмі, Божественна Літургія в неділі та дні великих свят церковного року).

4.Програмні компетентності

У результаті вивчення дисципліни «**Риторика і гомілетика**» (код дисципліни за ОПП 2022 р. – ПП-30) студент повинен отримати:

інтегральні компетентності:

ІК-1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі богослов'я;

загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-2 Здатність зберігати та примножувати духовні, моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК-3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК-5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК-9 Здатність працювати в команді;

фахові компетентності:

ФК-3 Здатність визначати взаємодії та взаємозв'язки між богословськими традиціями, оцінювати суспільну і культурну роль богослов'я в історичному та сучасному контекстах;

ФК-8 Здатність до письмового та усного викладу богословських суджень;

ФК-9 Здатність застосовувати богословські знання в професійній діяльності та суспільному житті відповідно до віроповчальних та морально-етичних засад і принципів;

ФК-10 Здатність використовувати богословські знання та навички в практичній богослужбовій і пасторальній діяльності;

ФК-11 Здатність розпочинати і проводити діалог із виразниками різних богословських традицій та представниками суспільства;

ФК-12 Здатність вести просвітницьку діяльність в галузі богослов'я;

ФК-15 Здатність здійснювати навчальну та виховну діяльність в освітніх закладах та інших установах, організаціях.

5.Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «**Риторика і гомілетика**» (код дисципліни за ОПП 2022 р. – ПП-30) студент повинен отримати:

ПРН-1 Застосовувати норми та стилі літературної української мови у спілкуванні і практичній діяльності;

ПРН-2 Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами;

ПРН-5 Використовувати сучасні технології, зокрема цифрові, для розв'язання

складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності;
 ПРН-12 Застосовувати усні, письмові і візуальні способи передачі інформації;
 ПРН14 Вміти презентувати богословську думку в межах представницької і посередницької діяльності;
 ПРН15 Вміти звершувати та/або співзвершувати богослужіння, таїнства, молитви, обряди (відповідно до конфесійних особливостей), провадити професійну позабогослужбову діяльність;
 ПРН17 Продемонструвати розуміння «богослов'я» як освітньої, наукової та практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті;
 ПРН-19 З'ясувати роль, вплив та значення історичного, соціально-політичного, мовно-культурного контексту на формування основних богословських доктрин і практик;
 ПРН20 Визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами та застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин – 90 год. / 3 кредити ЄКТС
Лекції	30 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	15 год.
індивідуальна робота	3 год.
самостійна робота	42 год.

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ Вибірковий
5, 6 семестр	041 Богослов'я	3 курс	Обов'язкова дисципліна циклу практичної підготовки (за ОПП 2022 р.) – для студентів 3-го курсу 2022 року прийому; Обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки (за ОПП 2021 р.) – для студентів 3-го курсу 2021 року прийому; Вибіркова дисципліна циклу загальної підготовки (за РНП 2019–2020 рр.) – для студентів 3-го курсу 2019–2020 років прийому;

Тематика курсу «Риторика і гомілетика»

Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Термін виконання
------------	---------------	---------------	------------------

Змістовий модуль 1. Основи риторики.

Тема 1. Риторика як ораторське мистецтво, наукова і навчальна дисципліна.

Поняття риторики, її предмет, мета і завдання. Взаємозв'язок риторики з іншими дисциплінами. Поетика, мовознавство, літературознавство, етика, філософія, естетика, психолінгвістика, психологія, логіка, фізіологія.

Види риторики та сфери їх застосування. Мистецтво риторичної комунікації як органічна якість професіоналізму ділової людини. Сакральна риторика.

Тема 2. Історичні етапи розвитку риторики у світі та в Україні.

Періодизація розвитку риторики. Виникнення і розвиток риторики у Стародавній Греції. Римський період античної риторики. Риторика та раннє християнство.

Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація. Видатні візантійські риторичні стилі і жанри середньовічної риторичної мови Заходу.

Періодизація розвитку риторичної мови в Україні. Стиль і жанри красномовства Київської Русі. Розвиток ораторського мистецтва в Україні XIV–XVI ст. Українське ораторське мистецтво XVII – XVIII ст. Риторика в Україні XVIII – початку XX ст. Проблеми розвитку риторичної мови XX – початку XXI ст.

Тема 3. Ораторське мистецтво як інструмент риторичної комунікації.

Поняття оратора. Сутність та проблеми взаємодії оратора і аудиторії. Психолого-педагогічні особливості риторичної комунікації.

Стратегія оратора, її структура. Ділова етика та природа ділового спілкування. Логічні аспекти культури риторичної комунікації.

Тактика оратора: способи і прийоми. Композиційно-логічна побудова промови.

Харизма оратора. Зовнішність оратора як запорука успішного виступу.

Методика та етапи підготовки промови. Поняття та елементи ораторської промови. Основні етапи підготовки тексту промови. Структура ораторського твору. Типи промов. Лінгвістичні аспекти культури ділової комунікації.

Тема 4. Основні комунікативні якості усного мовлення.

Основи техніки мовлення і виразного читання. Дихання. Голос. Дикція. Ритміка. Виразне читання текстів.

Орфоепічні норми української мови. Засоби емоційно-образної та логічної виразності.

Невербальні засоби риторичної комунікації. Жестикуляція, пантоміміка під час виступу, презентації. Хода і постава ділової людини. Мова жестів.

Змістовий модуль 2. Гомілетика.

Тема 5. Гомілетика як богословська наука та навчальна дисципліна.

Основні поняття курсу гомілетики, її предмет, мета і завдання. Гомілетика, її місце в системі богословських наук.

Проповідь. Біблійні основи теорії проповідництва. Особа проповідника. Підготовка до проповідницького служіння. Духовно-моральний стан душпастиря-проповідника.

Тема 6. Історичний розвиток проповідництва.

Проповідницьке служіння Господа Ісуса Христа.

Проповідь святих апостолів. Проповідництво мужів апостольських.

Стан проповіді в III ст. Олександрійська школа. Антіохійська школа. Кирило Єрусалимський. Отці-кападокійці, їх гомілетична спадщина. Проповідництво Івана Золотоустого. Сирійсько-нізибійська богословська школа. Єфрем Сирийський. Видатні проповідники Західної Церкви - Амвросій Медіоланський та Аврелій Августин. Григорій Двоєслов, його теорія проповіді. Аскетичний напрямок проповіді. Повчання авви Дорофея.

Розвиток гомілетики у Західній та Східній Церквах.

Історичний розвиток гомілетики в Україні.

Тема 7. Гомілетика як вчення про церковну проповідь.

Головний предмет, мета, завдання і зміст проповіді. Церковно-біблійний дух проповіді. Історичні форми проповідей. Беседа, її види і практичне застосування. Повчання як форма проповіді. Слово і промова, їх використання у проповідництві. Види проповіді за змістом. Види проповіді за звертанням. Хибні напрямки в проповідництві.

Тема 8. Методика підготовки та виголошення проповіді.

Побудова структури проповіді. Структурні елементи проповіді: вступ, основна

частина (виклад), моральний додаток, висновок. Співвідношення обсягу структурних компонентів проповіді залежно від її форми та виду за змістом і звертанням. Зразки класичних проповідей.

Виголошення проповіді. Вибір проповідником належного стилю проповідування. Відповідність особистих уподобань в проповідництві певним церковним нормам. Інтонація та сила голосу як засоби вираження особистого переживання проповідником проповіді.

Поведінка проповідника під час проповіді. Зовнішній вигляд проповідника. Жести і рухи проповідника. Емоційність проповідника, міра у вираженні своїх емоцій. Маніпулювання почуттями віруючих — негативне явище у практиці проповіді. Вираження проповідником його ставлення до пастви за допомогою зовнішніх виражальних засобів.

Структура залікового кредиту з дисципліни «Риторика і гомілетика» (денна форма навчання)

	<i>Кількість годин</i>			
	Лекції	Практичні заняття	Індивідуальна робота	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Основи риторики</i>				
Тема 1. Риторика як ораторське мистецтво, наукова і навчальна дисципліна	2	1	-	5
Тема 2. Історичні етапи розвитку риторики у світі та в Україні	4	2	-	5
Тема 3. Ораторське мистецтво як інструмент риторичної комунікації	4	2	-	5
Тема 4. Основні комунікативні якості усного мовлення	4	2	1	6
<i>Змістовий модуль 2. Гомілетика</i>				
Тема 5. Гомілетика як богословська наука та навчальна дисципліна	4	2	-	5
Тема 6. Історичний розвиток проповідництва	4	2	1	5
Тема 7. Гомілетика як вчення про церковну проповідь	4	2	-	5
Тема 8. Методика підготовки та виголошення проповіді	4	2	1	6
Разом	30	15	3	42

5. Тематика практичних завдань з дисципліни «Риторика і гомілетика»

Практичне заняття №1

Тема 1. Риторика як ораторське мистецтво, наукова і навчальна дисципліна.

Питання для обговорення:

1. Поняття риторики, її предмет, мета і завдання.
2. Взаємозв'язок риторики з іншими дисциплінами. Поетика, мовознавство, літературознавство, етика, філософія, естетика, психолінгвістика, психологія, логіка, фізіологія.
3. Види риторики та сфери їх застосування.
4. Мистецтво риторичної комунікації як органічна якість професіоналізму ділової людини.
5. Сакральна риторика.

Теми рефератів:

1. Риторика як наука і мистецтво.
2. Види красномовства і сфери його застосування.

3. Сакральна риторика, або гомілетика.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
3. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
4. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
5. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
6. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
7. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
8. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
9. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
10. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
11. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
12. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
13. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
14. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
15. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №2

Тема 2. Історичні етапи розвитку риторики у світі та в Україні.

Питання для обговорення:

1. Періодизація розвитку риторики.
2. Виникнення і розвиток риторики у Стародавній Греції.
3. Римський період античної риторики.
4. Риторика та раннє християнство.
5. Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація.
6. Видатні візантійські ритори.
7. Стиль і жанри середньовічної риторики Заходу.
8. Періодизація розвитку риторики в Україні.
9. Стиль і жанри красномовства Київської Русі.
10. Розвиток ораторського мистецтва в Україні XIV–XVI ст.
11. Українське ораторське мистецтво XVII – XVIII ст.
12. Риторика в Україні XVIII – початку ХХ ст.
13. Проблеми розвитку риторики ХХ – початку ХХІ ст.

Теми рефератів:

1. Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація.
2. Стиль і жанри красномовства Київської Русі.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.

7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторика. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №3.

Тема 3. Ораторське мистецтво як інструмент риторичної комунікації.

Питання для обговорення:

1. Поняття оратора. Сутність та проблеми взаємодії оратора і аудиторії. Психолого-педагогічні особливості риторичної комунікації.
2. Стратегія оратора, її структура.
3. Ділова етика та природа ділового спілкування. Логічні аспекти культури риторичної комунікації.
4. Тактика оратора: способи і прийоми. Композиційно-логічна побудова промови.
5. Харизма оратора. Зовнішність оратора як запорука успішного виступу.
6. Методика та етапи підготовки промови. Поняття та елементи ораторської промови.
7. Основні етапи підготовки тексту промови. Структура ораторського твору.
8. Типи промов. Лінгвістичні аспекти культури ділової комунікації.

Теми рефератів:

1. Стратегія оратора, її структура.
2. Композиційно-логічна побудова промови.
3. Харизма оратора: зовнішні аспекти.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. –

Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.

11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторика. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Соцінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №4.

Тема 4. Основні комунікативні якості усного мовлення.

Питання для обговорення:

1. Основи техніки мовлення і виразного читання. Дихання. Голос. Дикція. Ритміка. Виразне читання текстів.
2. Орфоепічні норми української мови.
3. Засоби емоційно-образної та логічної виразності.
4. Невербальні засоби риторичної комунікації.
5. Жестикуляція, пантоміміка під час виступу, презентації.
6. Хо́да і постава ділової людини.
7. Мова жестів.

Теми рефератів:

1. Основи техніки мовлення і виразного читання.
2. Невербальні засоби риторичної комунікації.
3. Мова жестів.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторика. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Соцінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.

16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №5.

Тема 5. Гомілетика як богословська наука та навчальна дисципліна.

Питання для обговорення:

1. Основні поняття курсу гомілетики, її предмет, мета і завдання.
2. Гомілетика, її місце в системі богословських наук.
3. Проповідь. Біблійні основи теорії проповідництва.
4. Особа проповідника.
5. Підготовка до проповідницького служіння.
6. Духовно-моральний стан душпастиря-проповідника.

Теми рефератів:

1. Біблійні основи теорії проповідництва.
2. Особисті якості проповідників за вченням Священного Писання та отців і вчителів Церкви.
3. Церковно-канонічні документи, що стосуються проповідників слова Божого.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторика. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №6.

Тема 6. Історичний розвиток проповідництва.

Питання для обговорення:

1. Проповідницьке служіння Господа Ісуса Христа.
2. Проповідь святих апостолів. Проповідництво мужів апостольських.
3. Стан проповіді в III ст. Олександрійська школа.
4. Антіохійська школа. Кирило Єрусалимський.
5. Отці-кападокійці, їх гомілетична спадщина.
6. Проповідництво Івана Золотоустого.
7. Сирійсько-нізибійська богословська школа. Єфрем Сирин.
8. Видатні проповідники Західної Церкви - Амвросій Медіоланський та Аврелій Августин.
9. Григорій Двоєслов, його теорія проповіді.
10. Аскетичний напрямок проповіді. Повчання авви Дорофея.
11. Розвиток гомілетики у Західній та Східній Церквах.
12. Історичний розвиток гомілетики в Україні.

Теми рефератів:

1. Видатні проповідники Західної Церкви - Амвросій Медіоланський та Аврелій Августин.
2. Проповідництво Івана Золотоустого.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомілетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторики. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №7.

Тема 7. Гомілетика як вчення про церковну проповідь.

Питання для обговорення:

1. Головний предмет, мета, завдання і зміст проповіді.
2. Церковно-біблійний дух проповіді.
3. Історичні форми проповідей.
4. Бесіда, її види і практичне застосування.
5. Повчання як форма проповіді.
6. Слово і промова, їх використання у проповідництві.
7. Види проповіді за змістом.
8. Види проповіді за звертанням.
9. Хибні напрямки в проповідництві.

Теми рефератів:

1. Види проповіді за змістом.
2. Види проповіді за звертанням.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнєва комунікація. – Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.
4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.
5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.
6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.
7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.
8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.
9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.
12. Рікер П. Мова політики і риторики. – Київ, 2005.
13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.
14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.
15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.
17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.
18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.
19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Практичне заняття №8.

Тема 8. Методика підготовки та виголошення проповіді.

Питання для обговорення:

1. Побудова структури проповіді. Структурні елементи проповіді: вступ, основна частина (виклад), моральний додаток, висновок.
2. Співвідношення обсягу структурних компонентів проповіді залежно від її форми та виду за змістом і звертанням.
3. Зразки класичних проповідей.
4. Виголошення проповіді. Вибір проповідником належного стилю проповідування.
5. Відповідність особистих уподобань в проповідництві певним церковним нормам.
6. Інтоніяція та сила голосу як засоби вираження особистого переживання

проповідником проповіді.

7. Поведінка проповідника під час проповіді. Зовнішній вигляд проповідника.

8. Жести і рухи проповідника.

9. Емоційність проповідника, міра у вираженні своїх емоцій. Маніпулювання почуттями віруючих - негативне явище у практиці проповіді.

10. Вираження проповідником його ставлення до пастви за допомогою зовнішніх виражальних засобів.

Теми рефератів:

1. Видголошення проповіді. Вибір проповідником належного стилю.

2. Жести і рухи проповідника.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. - Львів: Світ, 2001.

2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнева комунікація. – Львів, 2003.

3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. – Чернівці: Рута, 1995.

4. Александров П. Риторика. – Москва, 1999.

5. Архиепископ Аверский (Таушев). Роководство по гомилетике. – Москва, 2001.

6. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. – Львів, 1990.

7. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. – К., 2003.

8. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. - Київ, 1988.

9. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.

10. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.

11. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – Київ, 2003.

12. Рікер П. Мова політики і риторики. – Київ, 2005.

13. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. – Київ, 2003.

14. Сивачук Н. П. Академічна риторика: навч. посіб. / Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. – Умань: Сочінський, 2013. – 374 с.

15. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. / О. Б. Олійник. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.

16. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник / С. М. Коваленко. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 183 с.

17. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. — Київ: Київська Духовна Академія, 2002.

18. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. – Київ: Кондор, 2009.

19. Риторика. Модульний курс : навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 206 с.

Варіанти творчих завдань з дисципліни «Риторика і гомілетика»

1. Риторика як наука і мистецтво.

2. Види красномовства і сфери його застосування.

3. Сакральна риторика, або гомілетика.

4. Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація.

5. Стиль і жанри красномовства Київської Русі.

6. Стратегія оратора, її структура.

7. Композиційно-логічна побудова промови.

8. Харизма оратора: зовнішні аспекти.

9. Основи техніки мовлення і виразного читання.

10. Невербальні засоби риторичної комунікації.

11. Мова жестів.

12. Біблійні основи теорії проповідництва.

13. Особисті якості проповідників за вченням Священного Писання та отців і вчителів Церкви.
14. Церковно-канонічні документи, що стосуються проповідників слова Божого.
15. Видатні проповідники Західної Церкви - Амвросій Медіоланський та Аврелій Августин.
16. Проповідництво Івана Золотоустого.
17. Види проповіді за змістом.
18. Види проповіді за звертанням.
19. Виголошення проповіді. Вибір проповідником належного стилю.
20. Жести і рухи проповідника.

7. Самостійна робота з дисципліни «Риторика і гомілетика»

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях:

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	<p>Поняття риторики, її предмет, мета і завдання. Взаємозв'язок риторики з іншими дисциплінами. Поетика, мовознавство, літературознавство, етика, філософія, естетика, психолінгвістика, психологія, логіка, фізіологія.</p> <p>Види риторики та сфери їх застосування. Мистецтво риторичної комунікації як органічна якість професіоналізму ділової людини. Сакральна риторика.</p>	5
2	<p>Періодизація розвитку риторики. Виникнення і розвиток риторики у Стародавній Греції. Римський період античної риторики. Риторика та раннє християнство. Середньовічна гомілетика: ідеї та їх реалізація. Видатні візантійські ритори. Стель і жанри середньовічної риторики Заходу.</p> <p>Періодизація розвитку риторики в Україні. Стель і жанри красномовства Київської Русі. Розвиток ораторського мистецтва в Україні XIV–XVI ст. Українське ораторське мистецтво XVII – XVIII ст. Риторика в Україні XVIII – початку XX ст. Проблеми розвитку риторики XX – початку XXI ст.</p>	5
3	<p>Поняття оратора. Сутність та проблеми взаємодії оратора і аудиторії. Психолого-педагогічні особливості риторичної комунікації.</p> <p>Стратегія оратора, її структура. Ділова етика та природа ділового спілкування. Логічні аспекти культури риторичної комунікації.</p> <p>Тактика оратора: способи і прийоми. Композиційно-логічна побудова промови.</p> <p>Харизма оратора. Зовнішність оратора як запорука успішного виступу.</p> <p>Методика та етапи підготовки промови. Поняття та елементи ораторської промови. Основні етапи підготовки тексту промови. Структура ораторського твору. Типи промов. Лінгвістичні аспекти культури ділової комунікації.</p>	5

4	<p>Основи техніки мовлення і виразного читання. Дихання. Голос. Дикція. Ритміка. Виразне читання текстів.</p> <p>Орфоепічні норми української мови. Засоби емоційно-образної та логічної виразності.</p> <p>Невербальні засоби риторичної комунікації. Жестикуляція, пантоміміка під час виступу, презентації. Хо́да і постава ділової людини. Мова жестів.</p>	6
5	<p>Основні поняття курсу гомілетики, її предмет, мета і завдання. Гомілетика, її місце в системі богословських наук.</p> <p>Проповідь. Біблійні основи теорії проповідництва. Особа проповідника. Підготовка до проповідницького служіння. Духовно-моральний стан душпастиря-проповідника.</p>	5
6	<p>Проповідницьке служіння Господа Ісуса Христа.</p> <p>Проповідь святих апостолів. Проповідництво мужів апостольських.</p> <p>Стан проповіді в III ст. Олександрійська школа. Антіохійська школа. Кирило Єрусалимський. Отці-кападокійці, їх гомілетична спадщина. Проповідництво Івана Золотоустого. Сирійсько-нізибійська богословська школа. Єфрем Си́рин. Видатні проповідники Західної Церкви - Амвросій Медіоланський та Аврелій Августин. Григорій Двоєслов, його теорія проповіді. Аскетичний напрямок проповіді. Повчання авви Дорофея.</p> <p>Розвиток гомілетики у Західній та Східній Церквах.</p> <p>Історичний розвиток гомілетики в Україні.</p>	5
7	<p>Головний предмет, мета, завдання і зміст проповіді. Церковно-біблійний дух проповіді. Історичні форми проповідей. Бесе́да, її види і практичне застосування. Повчання як форма проповіді. Слово і промова, їх використання у проповідництві. Види проповіді за змістом. Види проповіді за звертанням. Хибні напрямки в проповідництві.</p>	5
8	<p>Побудова структури проповіді. Структурні елементи проповіді: вступ, основна частина (виклад), моральний додаток, висновок. Співвідношення обсягу структурних компонентів проповіді залежно від її форми та виду за змістом і звертанням. Зразки класичних проповідей.</p> <p>Виголошення проповіді. Вибір проповідником належного стилю проповідування. Відповідність особистих уподобань в проповідництві певним церковним нормам. Інтонація та сила голосу як засоби вираження особистого переживання проповідником проповіді.</p> <p>Поведінка проповідника під час проповіді. Зовнішній вигляд проповідника. Жести і рухи проповідника. Емоційність проповідника, міра у вираженні своїх емоцій. Маніпулювання почуттями віруючих — негативне явище у практиці проповіді. Вираження проповідником його ставлення до пастви за допомогою зовнішніх виражальних засобів.</p>	6
Разом:		42

7. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>У навчальному процесі використовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • лекції, у тому числі й проблемні; • практичні (семінарські) заняття; • індивідуальна робота під керівництвом викладача; • самостійна робота студентів (реферування літератури у бібліотеці, в Інтернеті, підготовка творчих завдань тощо); • опитування,

	<ul style="list-style-type: none"> • тестування, • ділові ігри тощо. <p>У процесі вивчення дисципліни «<i>Риторика і гомілетика</i>» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточне тестування та опитування; - оцінювання виконання творчих завдань; - підсумковий екзамен. <p>Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «<i>Риторика і гомілетика</i>» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту*:</p> <table border="1" data-bbox="456 562 1410 781"> <tr> <td>Заліковий модуль 1 (підсумкова оцінка за поточне опитування)</td> <td>Заліковий модуль 2 (творче завдання)</td> <td>Заліковий модуль 3 (письмовий тест)</td> </tr> <tr> <td>40 %</td> <td>40 %</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>тижні 2-15</td> <td>тиждень 6</td> <td>тиждень 15</td> </tr> </table> <p>Шкала оцінювання:</p> <table border="1" data-bbox="467 819 1449 1272"> <thead> <tr> <th>За шкалою академії</th> <th>За національною шкалою</th> <th>За шкалою ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>відмінно</td> <td>A (відмінно)</td> </tr> <tr> <td>85–89</td> <td rowspan="2">добре</td> <td>B (дуже добре)</td> </tr> <tr> <td>75-84</td> <td>C (добре)</td> </tr> <tr> <td>65-74</td> <td rowspan="2">задовільно</td> <td>D (задовільно)</td> </tr> <tr> <td>60-64</td> <td>E (достатньо)</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td rowspan="2">незадовільно</td> <td>FX (незадовільно з можливістю повторного складання)</td> </tr> <tr> <td>1-34</td> <td>F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)</td> </tr> </tbody> </table>	Заліковий модуль 1 (підсумкова оцінка за поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (творче завдання)	Заліковий модуль 3 (письмовий тест)	40 %	40 %	20 %	тижні 2-15	тиждень 6	тиждень 15	За шкалою академії	За національною шкалою	За шкалою ECTS	90–100	відмінно	A (відмінно)	85–89	добре	B (дуже добре)	75-84	C (добре)	65-74	задовільно	D (задовільно)	60-64	E (достатньо)	35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)
Заліковий модуль 1 (підсумкова оцінка за поточне опитування)	Заліковий модуль 2 (творче завдання)	Заліковий модуль 3 (письмовий тест)																													
40 %	40 %	20 %																													
тижні 2-15	тиждень 6	тиждень 15																													
За шкалою академії	За національною шкалою	За шкалою ECTS																													
90–100	відмінно	A (відмінно)																													
85–89	добре	B (дуже добре)																													
75-84		C (добре)																													
65-74	задовільно	D (задовільно)																													
60-64		E (достатньо)																													
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)																													
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)																													
Вимоги до письмових робіт	Студенти повинні виконати письмові роботи: * творчі завдання до окремих тем практичних занять; * екзаменаційна робота.																														
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру та виконання всіх передбачених видів роботи студентів (ведення конспекту лекцій, усні відповіді, творчі завдання, екзамен) за 100-бальною шкалою.																														
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни « <i>Риторика і гомілетика</i> » форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню (залікові модулі № 1 (усне опитування на практичних заняттях), № 2 (творчі завдання за темами № 1, 2, 3, 4, 5, 6), № 3 (екзамен)). Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 60 балів.																														
8. Політика курсу																															
Політика курсу « <i>Риторика і гомілетика</i> » передбачає перездачу кожного залікового модуля через отриману негативну оцінку або пропуски занять без поважних причин. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.																															

9. Рекомендована література

Основна:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Риторика: Навч. посібник. Львів: Світ, 2001.
2. Абрамович С.Д., Чикарьова М.Ю. Мовленнєва комунікація. Львів, 2003.
3. Абрамович С. Риторика та Гомілетика. Чернівці: Рута, 1995.
4. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення. Львів, 1990.
5. Гуревич С.С., Погорілко В.Ф., Герман М.А. Основи риторики. Київ, 1988.
6. Каньоса П. С. Риторика: навч. посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2011.
7. Левицький О.О. Риторика: навчальний посібник для студентів-богословів. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2010.
8. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. Київ, 2003.
9. Риторика. Модульний курс: навч. посіб. / Л. В. Прокопчук. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 206 с.
10. Рікер П. Мова політики і риторика. Київ, 2005.
11. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ, 2003.
12. Сивачук Н. П., Снігур І. М., Санівський О. М. Академічна риторика: навч. посіб. Умань: Сочінський, 2013. 374 с.
13. Сучасна ділова риторика: навч. посіб. Київ: Кондор, 2010. 166 с.
14. Сучасна риторика: навчально-практичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 183 с.
15. Швець І., прот. Гомілетика: конспект лекцій. Київ: Київська Духовна Академія, 2002.

Додаткова:

1. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять. Київ, 2003.
2. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі: монографія / Національний педагогічний ун-т ім. Михайла Драгоманова. Черкаси: Брама-Україна, 2008. 400с.
3. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). – Філософські нариси. Київ, 2001.
4. Коваль А.П. Спочатку було Слово. Київ, 2001.
5. Мацько О., Мацько Л. Вітчизняна риторика // Дивослово. Щомісячний науково-методичний журнал МОіНУ. № 5. 2002.
6. Олефіренко В. Княгиня риторики. Київ, 2002.
7. Поплавська Н. М. Полемісти. Риторика. Переконавання (Українська полемічно-публіцистична проза кінця XVI – початку XVII ст.). Монографія. Тернопіль: ТНПУ, 2007. 379 с.
13. Сагач Г. М. Золотослів. Навчальний посібник. Київ: Райдуга, 1993.
14. Хоменко І.В. Еристика: мистецтво полеміки. Київ, 2001.
15. Штольц А. Гомілетика, або Наука про те, як проповідати нищим Євангеліє. Станіславів, 1909.
16. Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів / О. Б. Олійник, В. В. Молдован. Київ: Кондор, 2009.

Левицький Олександр Олександрович
доктор наук з богослов'я, доцент,
професор кафедри богослов'я